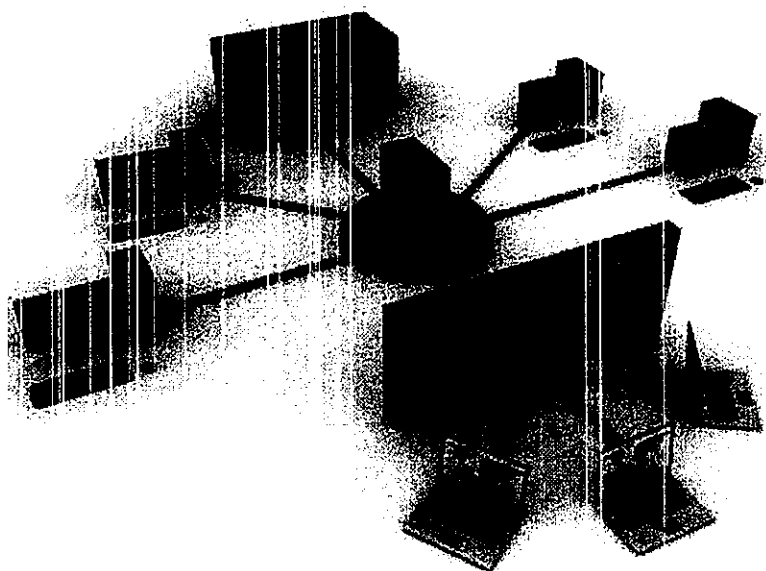

מדינת ישראל
משרד המשפטים
האגף לביקורת פנימית ופניות הציבור

2.12.15

עמוד

תוכן עניינים

3-7	תמצית מנהלים
8-11	כללי
12-13	נתונים מרכזיים העולים מן הסיקר
14-20	יישום הוראות החוק
21-25	תהליך העברת המידע: מועד התחלת העברת המידע הפסקת העברת המידע
26-30	הוועדה המשרדית להעברת מידע בין גופים ציבוריים
31-32	הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע
32	טפסים
33 ואילך	תגובות לדור

תמצית מנהלים

1. חסרים הדרכה וליווי של כל היחידות במשרד לצורך הטמעה בדבר חלות חוק הגנת הפרטיות ובעיקר לעניין העברת מידע בין גופים ציבוריים.
הביקורת הותרשה כי הבעיה עולה בעיקר במקרים הבאים:
 - כאשר מדובר בפעם הראשונה בה מבוקשת העברת/קבלת מידע, מתוך/אל מאגר המידע.
 - או כאשר מידע שברשותה הופך להיות ממוחשב ו/או חייב ברישום בפנקס מאגרי המידע אשר נמצא אצל הרשם למאגרי מידע.
2. אין נושא תפקיד אשר באחריותו להיות גורם מנחה ומלווה של היחידות במשרד בנוגע לכל היבטי רישום מאגר והעברת מידע בין גופים ציבוריים.

עמידה בהוראות החוק

3. במהלך הביקורת עלה כי חלק מהיחידות במשרד המשפטים אינן יודעות האם מאגר המידע הנמצא ביחידתם נחשב "מאגר מידע" לעניין חוק הגנת הפרטיות.
4. * מתוך מאגרי המידע של המשרד רשומים רק כשליש מהמאגרים הקיימים במשרד.
* מתוך מאגרי המידע הרשומים רק למחצית מצוין מי מנהל המאגר. לא נמצאו כתבי מינוי למנהלי המאגרים.
* נציין כי מערכת המידע של הפרקליטות - תנופה, אינה רשומה כמאגר מידע למרות שעמדת הרשות למשפט וטכנולוגיה היא שמדובר במאגר מידע לפי חוק הגנת הפרטיות.
5. נמצא כי משרד המשפטים (למעט רשות התאגידים) - לא מפרסם רשימה של מאגרי הגופים אליהם נמסר מידע דרך קבע זאת, בניגוד להוראות סעיף 7 (ו) לתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), תשמ"ו-1986. ובניגוד להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מהתאריך 16.3.06.

תמורה כספית

6. אין אחידות והדדיות בין המשרדים בנוגע לדרישות כספיות והעברות כספיות על העברות מידע.
7. בוועדה המשרדית (1.2011) הוחלט כי יוכן מודל הערכה לתמחור העלות הכספית של המשרד - אך, הביקורת לא קיבלה לידיה מודל תמחור זה. ונראה כי לא בוצע.

תהליך העברת המידע

מועד התחלת העברת המידע

8. נמצא כי התהליך מרגע קבלת הבקשה להעברת מידע ועד העברתו בפועל לוקח זמן רב שיכול להגיע אף לשנים.
9. פערי הזמנים יוצרים חוסר התאמה בין יחידות ומשרדים בנוגע לתאריכים בהם מותר להם לקבל / להעביר מידע והתאריכים בהם יש להפסיק את העברת המידע.
10. קיים חוסר בהירות ביחידות לגבי המועד הקובע להתחלת העברת המידע - נוצר חוסר אחידות בפרשנות שנתנו היחידות למועד התחלת העברת המידע.
11. לרוב, היחידה מעבירת המידע אינה מיועדת במועד התחלת העברת המידע בפועל (כלומר, המועד שבו הוקם ממשק והחלה בפועל העברת המידע).
12. אחת הסיבות לעיכובים בתהליך התחלת העברת המידע היא במקרים בהם היחידה לא מתעדת את בניית הממשק להעברת המידע בתוכנית העבודה שלה מול אגף המיחשוב (במקרים בהם נדרשת הקמת ממשק חדש)

הפסקת העברת המידע

13. נמצא כי בפועל, לא מופסקת העברת מידע באופן יזום מהמשרד בתום התקופה שאושרה בוועדה.
14. נמצאו מקרים בהם מועבר מידע מהמשרד למרות שעבר תוקף האישור ועברו מעל 5 שנים ולא בוצע חיזוש לבקשת העברת המידע.
15. כיום לא מוגדר במשרד על מי מוטלת האחריות על הפסקת העברת המידע.
 - ◆ האם מדובר באחריות היחידה מקבלת המידע או לחלופין באחריות מוסר המידע?
 - ◆ האם מדובר באחריות מנהל המאגר / יחידת המיחשוב / הוועדה וכו'.
 - ◆ נציין כי גם בטיטות של הנהלים שהועברו לביקורת - אין כלל התייחסות לנושא זה.

מעקב ובקרה

16. אין גורם מתוך היחידות אשר בודק שהופסקה העברת מידע לגופים ציבוריים מתוך היחידה בתום התקופה שאושרה.
 - מרבית היחידות אינן מנהלות מעקב אחר התאריכים בגינם מאושרת העברת מידע מהם ואליהן.

ת.ד. 2350, ירושלים 910220 טלפון 02-5425550 פקס 02-5425516

17. התאריך האמיתי בו מועבר המידע אינו מיודע אצל מנהל המאגר. כך, שגם אם היה בודק את העברת המידע וסיומה - אין בידי את התאריך הנכון.

הוועדה המשרדית להעברת מיזע בין גופים ציבוריים

18. בפועל נמצא כי בשנים 2009-2014 התכנסה הוועדה 4-1 פעמים בשנה, מועדי ההתכנסות אינם קבועים.

19. הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מהתאריך 16.3.06 קובעת בין השאר שני תפקידים לוועדה, אחד מהם: "... קביעת הוראות לעניין הגישה למאגרי המידע שברשות הגוף הציבורי, אשר יבטיחו את השמירה על המידע המצוי במאגרים". על הוועדה לקבוע קריטריונים בנוגע לכל מאגר מיזע המצוי ברשות הגוף הציבורי ובין השאר עליה לקבל דיווח תקופתי על אופן יישום הוראותיה.

הביקורת התרשמה כי תפקיד זה אינו מיושם במלואו.

20. נכון ליום כתיבת הדוח (מאי 2015) אין נהלים הנוגעים להעברות מידע אך, קיימות שתי טיוטות נהלים.

מעקב ובקרה

21. אין בדיקה ולא מבוצעים מעקב ובקרה של הוועדה ו/או של אגף מערכות מידע ו/או באגף בכיר חירום, ביטחון, מידע וסייבר (אשר אחראים על אבטחת מידע) על העברות המידע שאושרו בוועדה בהתאם לתאריכים שאושרו. לא נבדק האם המידע עבר והאם הגיע מועד הפסקת העברת המידע מתוך המשרד.

22. לוועדה אין מערכת ממוחשבת תומכת, אשר בה מנוהלות כל הבקשות.

מערכת כאמור אינה קיימת גם באגפים מערכות מידע ו/או באגף בכיר חירום, ביטחון, מידע וסייבר (אשר אחראים על אבטחת מידע).

23. נמצאו העברות מידע המבוצעות בפועל אך, לא נמצא להן אישור בתוקף במסמכי הוועדה.

עיכובים בתהליך

24. נמצא כי לעיתים עוברים מספר חודשים מיום בקשות הגופים ועד ליום אישורי ההעברות המידע ו/או עד ליום העברת המידע בפועל.

25. קיימות בקשות להעברת מאגרי מידע בשלמותם. הבקשות הוגשו לפני כשנתיים אך, טרם ניתן להן אישור.

נציין כי הסוגיה של העברת מאגרי מידע בשלמותם נדונה במחלקת ייעוץ וחקיקה אך, נכון ליום כתיבת הדוח (11.2015) הנושא עדיין ממתין להכרעה.

כללי

חוק הגנת הפרטיות התשמ"א - 1981 (להלן "חוק הגנת הפרטיות") מגדיר בסעיף 7:

"מאגר מידע - אוסף נתוני מידע, המוחזק באמצעי מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב, למעט

(1) אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק או

(2) אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, שכשלעצמו אינו יוצר איפיון שיש בו פגיעה בפרטיות לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו, ובלבד שלבעל האוסף או לתאגיד שבשליטתו אין אוסף נוסף".

פרק ד' בחוק הגנת הפרטיות מתייחס למסירת מידע או ידיעות מאת גופים ציבוריים.

סעיף 23 לחוק: "גוף ציבורי -

(1) משרדי הממשלה ומוסדות מדינה אחרים, רשות מקומית וגוף אחר הממלא תפקידים ציבוריים על-פי דין;

(2) גוף ששר המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ובלבד שבצו ייקבעו סוגי המידע והידיעות שהגוף יהיה רשאי למסור ולקבל";

בידי רשויות המדינה מידע רב על בני אדם, הנוגע לכל היבטי חייו. מאגרי המידע עלולים לסכן בעצם קיומם את הפרטיות ולכן, יש צורך בקביעת מנגנונים ייחודיים להגנה עליהם.

על מנת לייעל את השירות לציבור ולקצר תהליכים, מבוצעות העברות מידע בין גופים ציבוריים.

העברת מידע בין גופים ציבוריים מותרת במסגרת תנאי פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות, העברת מידע בין גופים ציבוריים שלא במסגרת פרק ד' מהווה עבירה פלילית (סעיף 31א(א)(8) לחוק הגנת הפרטיות. סדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים הוסדרו בתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמידתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), תשמ"ו - 1986. (להלן: "תקנות העברת מידע בין גופים ציבוריים").

בשנת 1982 מונתה ועדה לעניין העברת ידיעות בין גופים ציבוריים (ועדת קלוגמן). ועדה זו קבעה בין השאר כי קיים אינטרס ציבורי לאפשר העברת מידע בין גופים ציבוריים מטעמים של יעילות המנגנון הציבורי, אחידות המידע המצוי בידי רשויות, חסכון בכספי ציבור ומניעת הטרדת האזרח בשאלות חוזרות.

ביה"מ קבע בבג"צ 8070/98 - האגודה לזכויות האזרח נ' משרד הפנים ואח': כי על רשויות המדינה להגביר את הפיקוח, באמצעות תקנות או הנחיות, על הגישה למאגרי המידע השונים וזאת הן בהיבט של כמות העובדים בעלי הרשאת גישה למידע המצוי במאגרים והן בהיבט של היקף המידע המועבר בין גופים ציבוריים לצורך מילוי עבודתם. בעקבות בג"צ זה, הועבר תיקון

ת.ד. 2350, ירושלים 910220 טלפון 02-5425550 פקס 02-5425516

לתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מיזע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים) התשמ"ו - 1986 (19.9.05).

דוחות מבקר המדינה:

דוח שנתי 62 (לשנת 2011 ולשנת הכספים 2010) - הטיפול בצמצום הנטל הביורוקרטי בשירות הציבורי:

במסגרת דוח זה עלתה, בין השאר, חשיבות שיתוף מידע המצוי במאגרי מידע של הגופים הציבוריים לצורך צמצום הנטל הביורוקרטי. הדוח מציין כי "הרחבת השיתוף במאגרי המידע האמורים עשויה להקל את העומס - לא רק על הציבור הרחב, אלא גם על הגופים הציבוריים דורשי המידע ועל הגופים הציבוריים מחזיקי המידע נוסף על כך, העברה ישירה של מידע או מסמכים אחרים בין הגופים הציבוריים מסייעת בחיזוק הוודאות שהמידע המתקבל הוא אמין ומעודכן. כך יושגו שתי מטרות - הנטל הביורוקרטי המוטל על האזרחים יקטן, ואילו רמת האמינות של המידע עשויה לגדול".

דוח שנתי 64 ג (לשנת 2013 ולשנת הכספים 2012) - רישום מאגרי מידע בישראל:

בדוח זה בדק משרד מבקר המדינה היבטים שונים בסוגיית רישום מאגרי המידע בישראל. בין היתר נבדקו: היקף רישום מאגרי המידע, תהליך הרישום ומשמעותו, פעולות שנעשו לצמצום חובת הרישום הקיימת בחוק והמרתה בחובת ניהול תקין וכן גביית אגרות בגין רישום מאגרי מידע. הביקורת נערכה במשרד המשפטים: ברמ"ט ובמחלקת ייעוץ וחקיקה (חקיקה), בדיקות השלמה נעשו בחברת דואר ישראל בע"מ.

פעולות המבוצעות כיום ברמה בין משרדית:

במסגרת פעילות היחידה לשיפור השירות הממשלתי לציבור, החלה היחידה בטיפול רוחבי בהעברת המידע בין גופי ממשלה וזאת בין השאר בעקבות דוחות מבקר המדינה הנ"ל.

בהחלטת ממשלה מספר 2097 מיום 10.10.14 הוחלט על הקמת צוות לשיפור העברת מידע בראשות מנהלת היחידה לשיפור השירות הממשלתי לציבור. במטרה להגדיר בשלב ראשון סטנדרטים ונהלים לעבודת הוועדות המשרדיות להעברת מידע ובהמשך מדיניות ממשלתית כוללת בתחום, תוך התייחסות לאספקטים השונים (רגולציה, טכנולוגיה, אבטחת מידע וכו').

נציין כי במשרד המשפטים הוקמה יחידה "מרכז השירות והמידע". היחידה פועלת למתן שירות מהיר לציבור ומכשירה עובדים להתמחות בנושאים ספציפיים ולענות באופן מדויק ומהיר. ליחידה כיום שלוש חטיבות המתמקצעות בנושאים שונים ובהמשך תכנסנה יחידות נוספות למרכז שירות ומידע זה.

ת.ד. 2350, ירושלים 910220 טלפון 02-5425550 פקס 02-5425516

משרד המשפטים

משרד המשפטים מונה מעל 40 יחידות שונות מאד במהותן ותפקידן. במשרד נאסף ומעובד מידע במסגרת תפקידי היחידות השונות.

התפיסה המשפטית היא שכל יחידה נפרדת הממלאת תפקיד על פי דין, היא גוף ציבורי לעניין פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות, גם אם מדובר ביחידות בתוך אותו המשרד.

מטרת הביקורת

בחינת עמידת יחידות המשרד בהוראות חוק הגנת הפרטיות התשמ"א - 1981 ותקנותיו תוך הגדלת איכות השירות לציבור והקטנת הנטל הביורוקרטי.

סקר

כחלק מתהליך הביקורת הוכן ע"י הביקורת סקר קצר לכל מנהלי יחידות המשרד.

הסקר יצר תשתית לביצוע הביקורת ונתן אינדיקציה על הטמעת הנושא בתוך היחידות וכן היווה מעין מיפוי של מאגרי המידע הקיימים במשרד.

ממצאי ותוצאות הסקר הושו :

- ~ למידע על העברות מידע וממשקים קיימים כפי שרשומים באגף המיחשוב,
- ~ לפרוטוקולים של הוועדה המשרדית
- ~ לרישומים הקיימים על מאגרי מידע והעברות מידע ברשות למשפט, טכנולוגיה ומידע במשרד.

מדגם

בעקבות הסקר לעיל, בוצעה ביקורת פרטנית במספר יחידות אשר נבחרו כמדגם. המטרה היתה לבחון בפועל ביחידות עצמן, כיצד מיושמות הוראות החוק והתקנות. היחידות שנבחרו:

רשות התאגידיים, אגף לרישום והסדר מקרקעין, מינהלת היחידות המקצועיות ורשות הפטנטים.

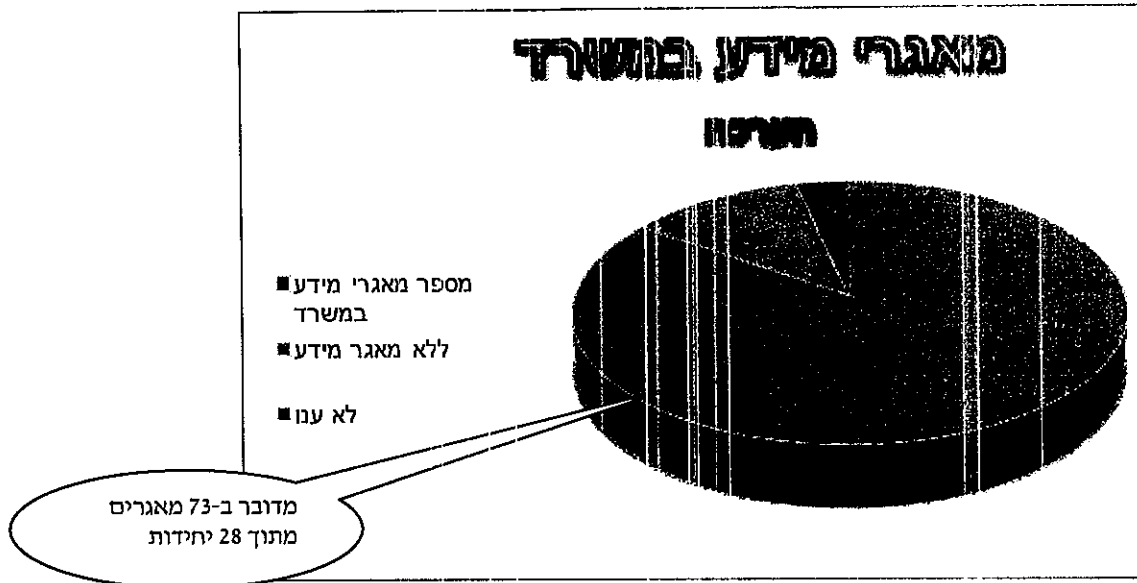
הביקורת היתה מדגמית וכללה בין השאר:

א. פגישות ושיחות עם הגורמים הבאים:

ת.ד. 2350, ירושלים 910220 טלפון 02-5425550 פקס 02-5425516

נתונים מרכזיים העולים מן הסקר

להלן מספר נתונים שעלו בעקבות חלק מהשאלות שנשאלו בסקר. הנתונים המוצגים הם נתונים שעלו מתשובות המנהלים.

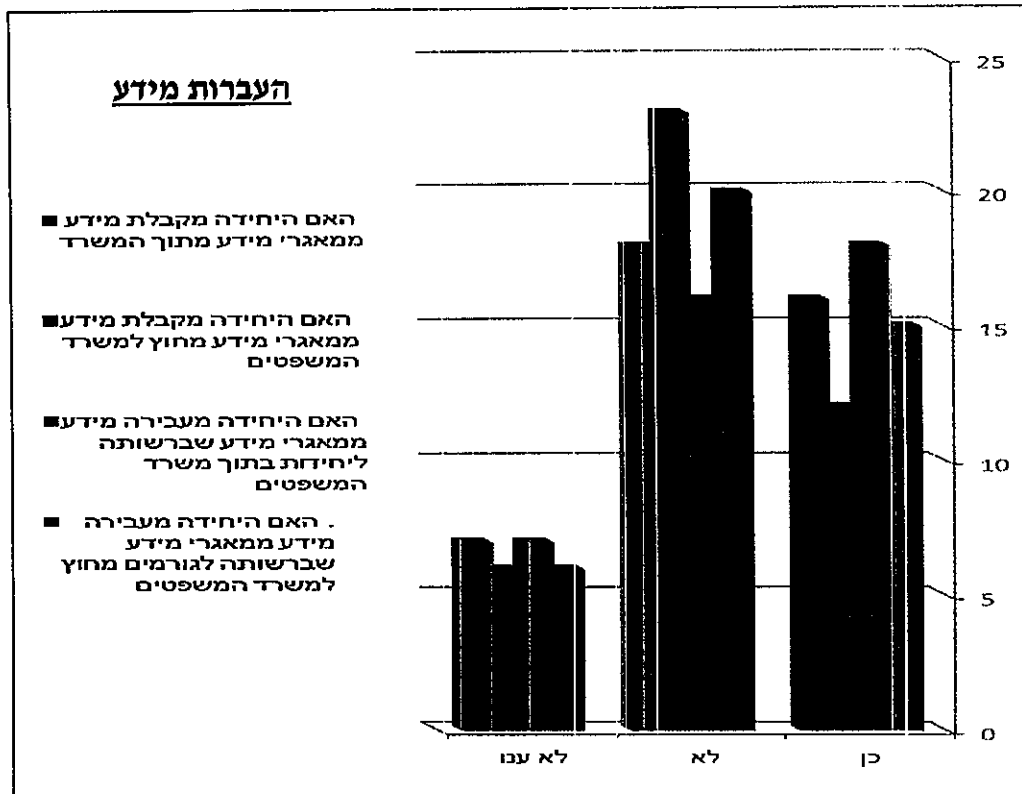
הסקר נשלח ל-41 מנהלים/ות.

3 מנהלים לא ענו, מתוך 38 היחידות הנותרות:

ל-10 יחידות אין מאגרי מידע

ב-28 יחידות קיימים כ-73 מאגרי מידע.

כלומר, ליחידות רבות קיימים מספר מאגרי מידע.

15 יחידות זיווחו כי הן מקבלות מידע ממאגרים בתוך המשרד ו-18 כי הן מקבלות מידע ממאגרים מחוץ למשרד. 16 יחידות מעבירות מידע למאגרי מידע מחוץ למשרד.

נציין כי לשאלות אלו לא ענו 6-7 מנהלים לכן, התשובות הן מתוך 34 יחידות. כלומר, בערך 40% מהיחידות מבצעות העברות מידע בתוך ו/או מחוץ למשרד.

יישום הוראות החוק

1. הביקורת התרשמה כי אחת הבעיות המרכזיות היא שאין נושא תפקיד אשר באחריותו לפעול מול יחידות המשרד ולהנחותן בנוגע לחלות הוראות חוק הגנת הפרטיות על מאגרים שברשותן. הביקורת התרשמה כי הבעיה עולה בעיקר במקרים הבאים:

א. כאשר מזובר בפעם הראשונה בה מבוקשת העברת/קבלת מידע, מתוך/אל מאגר המידע.

ב. או כאשר מידע שברשותה הופך להיות ממוחשב ו/או חייב ברישום בפנקס מאגרי המידע אשר נמצא אצל הרשם למאגרי מידע.

2. הביקורת התרשמה כי הנושא של מאגרי מידע וחלות חוק הגנת הפרטיות לעניין העברת מידע בין גופים ציבוריים בארץ או בחו"ל אינו מוטמע באופן מספק בכל יחידות המשרד.

3. נמצא כי חלק מהיחידות במשרד המשפטים אינן יודעות האם מאגר המידע הנמצא ביחידתם נחשב "מאגר מידע" לעניין חוק הגנת הפרטיות. לכן, אין בידי הביקורת אפשרות לדעת כמה מאגרי מידע קיימים במשרד, בחישוב שביצעה הביקורת מנתוני הסקר נראה כי מדובר ביותר מ- 70 מאגרים.

~ אין פונקציה אחראית המהווה גורם מנחה ומלווה של היחידות במשרד בנוגע לכל היבטי רישום מאגר והעברת מידע בין גופים ציבוריים.

~ חסרה הדרכה לצוין הטמעה של כל היחידות במשרד באופן גורף ושיטתי בדבר חלות חוק הגנת הפרטיות ובעיקר לעניין העברת מידע בין גופים ציבוריים.

~ המשרד נמצא בתהליך מתמשך של הפיכתו ל"משרד ללא נייר" ומתן שירותים מקוונים תוך ייעול השירות לציבור. תהליך זה כולל בתוכו גם הקמת מערכות מידע חדשות כלומר, יצירת מאגרי מידע ממוחשבים וכן יצירת ממשקים אליהן ומהן.

~ במצב שבו יחידות אינן יודעות האם המאגר שברשותן נחשב "מאגר מידע" לפי חוק הגנת הפרטיות ייתכן ויועבר מידע ללא העברתו קודם לאישור בוועדה וזאת עקב חוסר ידע.

רישום מאגר

חוק הגנת הפרטיות, בסעיף 8(ג)4 קובע כי מאגרי מידע של גופים ציבוריים חייבים ברישום בפנקס מאגרי מידע אצל רשם מאגרי המידע.

חובת רישום מאגר מאפשרת, בין השאר, קבלת מידע על קיום המאגר ואפשרות לבקרה ופיקוח. נציין כי כיום מונחת הצעת חוק לצמצום חובת הרישום בפנקס מאגרי המידע, אך הצעת החוק עוסקת בצמצום החובה על עוסקים ותאגידים פרטיים קטנים במשק. גופים ציבוריים ימשיכו להיות חייבים ברישום.

4. נמצא כי מתוך מאגרי המידע של המשרד רק 21¹ רשומים בפנקס מאגרי המידע ברמ"ט². כלומר, רשומים רק כשליש מהמאגרים הקיימים במשרד.

להלן דוגמאות ליחידות אשר יש להן מאגרי מידע אך, מאגרים אלו אינם רשומים ברמ"ט: פרקליטות המדינה, סיוע משפטי, מערכת ממחושבת ובמכון להשתלמויות פרקליטים, רשות התאגידים: מרבית המאגרים אינם רשומים (משכונות, הקדשות, עמותות ושותפויות), יחידות מקצועיות: רשומים כל המאגרים למעט מאגר של כותבי בחינות.

תגובת רשות התאגידים

" בימים אלו פועלים לרישום כל המאגרים אשר אינם רשומים ברשם מאגרי המידע וכי עד עתה ראש רשות התאגידים היה מנהל כל המאגרים אך, מעתה לכל מאגר יהיה מנהל שלו בהתאם לתחום המקצועי שעליו הוא אחראי.

כחלק מין העיסוק בנושא, גובש נוהל פנימי לעניין זעברות מידע בין גופים ציבוריים, המתייחס הן להעברות מידע בגדר פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות והן להעברות מידע שאינן כפופות להוראות פרק ד' האמור. כמו-כן, נלמדה טיוטת נוהל ניהול מאגרי מידע של משרד המשפטים וגובש מסמך פנימי העוסק בתפקידי מנהל מאגר מידע ברשות התאגידים. זאת ועוד, נעשתה פנייה לאגף חירום, ביטחון, מידע וסייבר לעניין נוהל אבטחת המידע המצוי בהליכי גיבוש וכן לצורך בחינת אופן מימוש אחריותם של מנהלי מאגרי המידע לביצוע בקרה על תקינות אמצעי אבטחה ועל ספקי מיקור רוץ באמצעות האגף ותואם עם האגף מועד להדרכת עובדי הרשות לעניין נהלי אבטחת מידע במאגרים לעובדי הרשות".

5. מערכת תנופ"ה, מערכת המידע של הפרקליטות - אינה רשומה בפנקס מאגרי המידע של המשרד.

1 אין חובה כי כל לשכה תירשם כמאגר שונה. בספירת המאגרים - הביקורת כללה את כל מאגרי אגף לרישום והסדר מקרקעין כמאגר אחד למרות שבפנקס הוא רשום 9 פעמים (בגין כל לשכה).
2 במסגרת המאגרים הרשומים השייכים למשרד המשפטים נמצאים גם מאגרים של יחידות סמך כגון: הרשות לאכיפה וגבייה, הוצאה לפועל וכו'.

עמדת רמו"ט (כפי שהובהרה ע"י מנהלת מחלקת רישוי ופיקוח מינהלי ברמו"ט): הפרקליטות הינה גוף ציבורי כהגדרות בסעיף 23 ומתוקף ותפקידה היא מנהלת מאגר ובו מידע אישי ורגיש על יותר מ-10,000 אנשים שונים. לכן, היא חייבת ברישום מאגר המידע שברשותה.

המלצות

הביקורת ממליצה, בהתאם לחוות הדעת ממנהלת מחלקת רישוי ופיקוח מינהלי ברמו"ט, לרשום את תנופי"ה כמאגר בפנקס מאגרי המידע.

תגובת הפרקליטות

"שאלת ההתייחסות למערכת תנופי"ה כמאגר מידע כמשמעו בחוק הגנת הפרטיות, וההשלכות המשפטיות של התייחסות מעין זו, היא מורכבת.

עם קבלת טיוטת דוח הביקורת פנינו באופן מידי למחלקת ייעוץ וחקיקה לקבלת חוות דעת מקיפה, אשר תבחן שאלה זו, על השלכותיה השונות. לאחר שתגובש חוות הדעת, נידרש לממצאיה ונשוב ונבחן את המלצת הביקורת".

תגובת רמו"ט

"רמו"ט מבקשת להדגיש, כי לרשם מאגרי המידע נתונות סמכויות האכיפה מכח חוק הגנת הפרטיות על כל החובות מכוחו לרבות רישום מאגרי מידע, ולרבות הסמכות להורות על חובת רישום של מאגר. הנחיות לרישום מאגר מידע ניתנו לפרקליטות עוד בשנת 2012".

תגובת הלשכה המשפטית

"אנו סבורים כי לצורך הכרעה בשאלת סיווג המידע המצוי במערכת תנופי"ה כמאגר מידע החייב ברישום או לא, נדרשת חו"ד מטעם הלשכה המשפטית. לצורך כך נדרשת קבלת התייחסות מטעם הפרקליטות ואשר על בסיסה תוכן חו"ד כאמור".

6. מנהלי מאגר:

~ נמצא כי מתוך 21³ המאגרים הרשומים בפנקס מאגרי המידע⁴, השייכים למשרד המשפטים (ויחידות הסמך) רק במחצית מהם מצויין מי נהנהל המאגר.

~ ביחידות בהן מונו מנהלי מאגר - אין כתבי מינוי למנהל המאגר אשר חתומים ע"י מנכ"לית המשרד.

קביעת מנהל מאגר חשובה לצורך קביעת אחריות בטיפול בניהול המאגר בהתאם לחוק הגנת הפרטיות תשמ"א - 1981 ולתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים תשמ"ו - 1986).

7. במהלך הביקורת נמצא כי אין גורם מהמשרד האמון על הסבר ליחידה במקרים בהם מאגר מידע של יחידה הופך להיות מאגר בהתאם לחוק הגנת הפרטיות (כלומר, עליה לרשום אותו וכן במקרה של בקשה להעברת מידע - לקבל אישור וועדה המשרדית בנושא).

לדוגמא : רשות הפטנטים :

כיום כל מאגרי המידע אינם רשומים. בבירור מול הרשות נמצא כי אומנם מרבית מאגרי המידע של הרשות אינם, מאגרי מידע בהתאם לחוק הגנת הפרטיות⁵ אך, הרשות עתידה להוסיף מספרי תעודת זהות לחלק ממאגריה כך, שהמאגרים יכנסו תחולת חוק הגנת הפרטיות. נציין כי בעקבות הביקורת החלו ברשות בירורים בנוגע לתחולת החוק על מאגריהם.

מרשות הפטנטים נמסר כי כיום קיימים למאגרי המידע מנהלים תפעוליים ולעניין מנהל מאגר מידע כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות. בכוונת הרשות למנות את ראש הרשות כמנהל כלל מאגרי המידע ברשות.

8. נמצא כי משרד המשפטים, למעט רשות התאגידים* - לא מפרסם רשימה של מאגרי הגופים אליהם נמסר מידע דרך קבע זאת, בניגוד להוראות סעיף 7 (ו)⁶ לתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), תשמ"ו-1986. ובניגוד להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מהתאריך 16.3.06 לפיה "פרסום הרשימה יהיה באתר האינטרנט של הגוף הציבורי, ובאין אתר אינטרנט - במשרד הראשי ובמשרדיו המחוזיים, ככל שישנם".

3 אין חובה כי כל לשכה תירשם כמאגר שונה. בספירת המאגרים - הביקורת כללה את כל מאגרי אגף לרישום והסדר מקרקעין כמאגר אחד למרות שבפנקס הוא רשום 9 פעמים (בגין כל לשכה).

4 מתוך הרשימה שהועברה לביקורת בתאריך 21.1.15

5 הרשות מתעתדת להכניס מספרי תעודת זהות למאגרי המידע שלה כך, מאגרים אלו יהפכו להיות מאגרים בהתאם לחוק הגנת הפרטיות.

6 "מנהל מאגר מידע ינהל רשימה של כל מאגרי הגופים, למעט מאגרי מידע המנויים בסעיף 13(ה) לחוק, שאליהם נמסר מידע דרך קבע ממאגר המידע של הגוף הציבורי וסוג המידע המועבר; הרשימה תעמוד לעיון הציבור ויחולו עליה הוראות סעיף 6(ב) לחוק חופש המידע; הרשימה תעמוד לעיון הציבור באתר האינטרנט של הגוף הציבורי. ובאין אתר אינטרנט, במשרד הראשי ובמשרדים המחוזיים, אם ישנם".

* נציין לחיוב את רשות התאגידים אשר מפרסמת באתר שלה טבלה ובה פירוט מאגרי מידע אליהם היא מעבירה מידע והמאגרים מהם היא מקבלת מידע דרך קבע.

המלצות

א. יש לקבוע אחראי על כל נושא מאגרי מידע והחלוצות הוראות חוק הגנת הפרטיות על היחידות במשרד. התפקיד יכלול ליוו היחידות טרם רישום המאגר וכן ליוו היחידות בזהליך מול הוועדה המשרדית בעת קבלת / בקשת העברת מידע בין גופים ציבוריים.

ב. מומלץ כי האחראי יבצע בין השאר, לכל מנהלי היחידות, הדרכה וריענון בנושא הטיפול במאגרי מידע בהתאם לחוק הגנת הפרטיות - הונשמי"א 1981 והחובות החלות על כל אחת מוזיחידות.

תגובת רמו"ט

"נוכח מסקנת הדוח כי חסרה הדרכה בנושא הגנת הפרטיות במאגרי המידע במשרד, רמו"ט מציעה לקיים יום הדרכה בנושא הגנת הפרטיות ליחידות המשרד".

ג. יש לרשום את כל מאגרי המידע אשר חלים עליהם הוראות חוק הגנת הפרטיות התשמ"א - 1981 בפנקס אשר מנוהל ע"י רשם מאגרי המידע - ברשות למשפט, טכנולוגיה ומידע.

ד. יש למנות מנהלי מאגר לכל מאגרי המידע במשרד ולהכין כתבי מינוי החתום ע"י מנכ"ליות המשרד.

יש להבהיר לכל מנהלי המאגר את תפקידם ואחריותם.

ה. יש לרשום את מאגר המידע בפרקליטות - תנופ"ה בפנקס מאגרי המידע המנוהל ברמו"ט.

ניתן לרשום את המאגר כאחד או להפריד את הרישום ולרשום כל פרקליטות כמאגר מידע בפני עצמו.⁷

ו. יש לפעול בהתאם להוראות סעיף 7 (ו) לתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), תשמ"ו-1986 ולפרסם רשימה של מאגרי הגופים אליהם נמסר מידע דרך קבע.

⁷ בנוגע להחלטה האם לרשום כמאגר אד או מפר מאגרים מומלץ לקבל חוות דעת מהייעוץ המשפטי של המשרד ולאחר מכן מנציגי רשם מאגרי מידע.

תמורה כספית

9. נמצא כי חלק ממשרדי הממשלה דורשים תמורה כספית: מהמשרד בגין ההעברה של המידע (בעיקר משרד התחבורה ושע"מ)⁸.

משרד המשפטים אינו דורש בדרך כלל תמורה כספית עבור העברת מידע למרות שמרבית העברות המידע כרוכות בהוצאה כספית של המשרד⁹.

הוועדה המשרדית דנה בנושא חוסר ההדדיות בנוגע לתמורה הכספית (פרוטוקול מהתאריך 23.1.11) ובין השאר הוצע כי יוכן מודל הערכה לתמחור העלות הכספית של המשרד.

תמונת המצב היום :

◆ משרד התחבורה: נמסר מהתקציבן הקודם (כיום סגן הרשב) כי סוכם על הדדיות בתמחור המידע כך שהיום שני המשרדים "מוכרים מידע" אחד לשני .

◆ שע"מ :

- שאילתות של שע"מ מול אפ"כ - הופסקה לאחרונה גביית תשלום בגין¹⁰

- עדיין נגבים תשלומים על-ידי שע"מ עבור העברת מידע מיחידות שונות במשרד לדוגמא - רשות התאגידים (בלי שנגבה כאמור תשלום עבור העברת מידע ממאגרי רשות התאגידים לשע"מ).

◆ הביקורה: לא מצאה שהוכן מודל לתימחור.

עלות כספית שונה, דרישות כספיות שונות והעובדה שלא קיימת מגמה אחידה למעבר מידע בין הגופים הציבוריים - מהווה תמריץ שלילי להידוק שיתוף הפעולה בין הגופים הציבוריים .

מכיוון שהמטרה היא להפחית את הנטל הגירוקרטי מהציבור ומכיוון ששיתוף הפעולה בין הגופים הציבוריים ישפר את השירות לציבור מומלץ לתמרץ באופן חיובי את שיתוף הפעולה ולא להיפך. כלומר, יש לקבוע האחדת הדרישות הכספיות למעבר מידע בין הגופים.

⁸ נציין כי מרבית המשרדים אינם דורשים תמורה כספית.

⁹ מכיוון שאגף המיחשוב צריך להקים ממשק וכן להכניס את הנושא לתוכנית העבודה שלו ולהפנות משאבים להקמת הממשק בהתאם לדרישות.

¹⁰ בעקבות פעולות שבוצעו ע"י מנהל אגף המיחשוב (בפועל) וכן מנהל המחלקה המשפטית באפוטרופוס הכללי

המלצות

~ יש לבחון האם יש להכין מודל לתימחור עלויות העברת מידע, כפי שסוכם בפרוטוקול מהתאריך 23.1.11.

~ יש לקבוע מדיניות משרדית מסודרת בנוגע לתמורה הכספית.

~ מומלץ על האחדת תנאי העברת המידע מבחינה כספית בין משרדי הממשלה (נראה כי עדיפה האפשרות של ביטול העלות הכספית) אך בכל מקרה, יש לדאוג לסטנדרטיזציה בין הגופים בנושא זה.

תגובת רמו"ט

"רמו"ט חברה בוועדת מטה התקשוב בנושא שיפור וזעברות מידע בין גופים ציבוריים בממשלה, ושם עוסקים, בין היתר בסוגייה זו. על כן מומלץ, כי הגורם העוסק בנושא במשרד יתעדכן במדיניות המגובשת ע"י הוועדה".

תגובת הלשכה המשפטית

"יבסעיף זה המליצה הביקורת לפעול להאחדת הזרישות הכספיות בין המשרדים על מנת לתמרץ באופן חיובי את שיתוף הפעולה בין המשרדים. לעניין זה נציין כי ההמלצה מקובלת וכי כבר בדיון מיום 21.9.15 פעלה הוועדה ברוח ההמלצה בעת שהחליטה לאשר הבקשה שהוגשה על ידי רשות המסים לקבלת מידע מהאגף לרישום והסדר מקרקעין, רק בכפוף לקיזוז הדדי של הזרישות הכספיות בין המשרדים. טרם נערך דיון אצל החשב בנושא".

תהליך העברת המידע

- ◆ עבור כל בקשה יש מספר "תחנות" בתהליך:
 - המבקש (באמצעות טופס א'), הוועדה, נועביר המידע (מנהל המאגר) ואגף המיחשוב.
- ◆ תאריך התחלת העברת המידע משפיע גם על תאריך סיום העברת המידע.
- ◆ הוועדה מוסמכת לאשר העברה קבועה של מידע לתקופה שלא תעלה על 5 שנים רצופות. בתום הזמן, אם נדרשת עדיין העברת המידע, יש להגיש בקשה חדשה.

מועד התחלת העברת המידע

10. נמצא כי התהליך מרגע קבלת הבקשה להעברת מידע ועד העברתו בפועל לוקח זמן רב שיכול להגיע אף לשנים.
 - הביקורת התרשמה שהמשרד לא נותן דעתו להשלכה של פערי הזמנים האלו כך, נוצר חוסר התאמה בין היחידות לגבי התאריכים בהם מותר להזם לקבל / להעביר מידע והתאריכים בהם יש להפסיק את העברת המידע¹¹.
11. קיים חוסר בהירות ביחידות לגבי המועד הקובע להחלת העברת המידע ומכיוון שאין הנחייה ברורה ליחידות - נוצר חוסר אחידות בפרשנות שנתנו היחידות למועד התחלת העברת המידע.
12. נמצא כי לרוב, היחידה מעבירת המידע אינה מיוודעת במועד התחלת העברת המידע בפועל (כלומר, המועד שבו הוקם ממשק והחלה בפועל העברת המידע).

כאשר מבחינת כל גורם קיים תאריך אחר - נוצר מצב ובו המועד להתחלת (ולכן גם סיום) העברת המידע "נספר" באופן שונה.

קיים חוסר סדר ואי התאמה בין הגורמים בתהליך ונוצר מצב בו לא ברור האם המידע צריך להיות מועבר או לא.

כאשר אין תאריך שידוע לשני הצדדים תהיה בעיה מתי לבקש חידוש העברת המידע (אם ידרש).

¹¹ תאריכים שונים להתחלת העברת המידע: מבקש המידע - המועד בו גיקש את תחילת העברת המידע (טופס א'), וועדה ומוסר המידע - תאריך אישור הוועדה, אגף המיחשוב - תאריך העברת המידע בפועל.

13. נציין כי במהלך הביקורת עלה כי אחת הסיבות לעיכובים בתהליך התחלת העברת המידע היא במקרים בהם היחידה לא מתעדפת את בניית הממשק להעברת המידע בתוכנית העבודה שלה מול אגף המיחשוב (במקרים בהם נדרשת הקמת ממשק חדש)¹².

המלצות

- א. תוקף אישור הוועדה הוא ממועד תחילת והעברה (סעיף ב 4.1 לטופס א' בתוספת לתקנות הגנת הפרטיות - תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים) תשמ"ו-1986. לכן, חשוב כי מועד התחלת העברת המידע בפועל יהיה ידוע לכל הגורמים בתהליך !!
- ב. מומלץ כי תצא הנחייה מפורשת לגבי המועד הקובע לזחילת העברת מידע. ההנחייה תחייב את כל הגופים הציבוריים על שיימנע מצב של חוסר אויזיות וחוסר ודאות.
- ג. מומלץ כי אגף המיחשוב יידע את היחידה מעבירת המידע, מה התאריך שבו המידע מתחיל להיות מועבר בפועל.
- ד. מומלץ על כתיבת נהלי עבודה המתמקדים בתהליך התחלת העברת המידע לאחר אישור הוועדה, הנוהל יכול את כל הגורמים בתהליך.
- ה. יש להבהיר לכל מנהלי היחידות כי במקרים בהם נדרשת הקמת ממשק לצורך העברת מידע - יש להכניס לתוכנית העבודה השנתית שלהם מול אגף המיחשוב את הקמת הממשק.

תגובת רשות התאגידים

"בהחלט מקובלת וראויה ההמלצה כי יש להכניס את הקמת הממשק לתכנית העבודה. אולם ברצוננו להסב את תשומת הלב לכך שמשמעות ההמלצה שעשויה להיות הכנסת פרויקטים הדורשים תשומות רבות לתכנית העבודה באופן לא מתוכנן, לאחר שגובשה בהתאם לצרכי היחידה שתועדפו בקפידה. ותוך כדי יישומה, וזאת בלי שמוקצים משאבים מחשוביים נוספים לטובת העניין".

¹² מבחינת אגף מיחשוב, האישור בוועדה הוא אישור טכני על אפשרות העברת המידע.

הפסקת העברת המידע

14. נמצא כי בפועל, לא מופסקת העברת מיזע באופן יזום מהמשרד בתום התקופה שאושרה בוועדה.

15. נמצאו מקרים בהם מועבר מידע מהמשרד למרות שעבר תוקף האישור ועברו מעל 5 שנים ולא בוצע חידוש לבקשת העברת המידע.

לדוגמא - ממשק של אגף לרישום והסדר מקרקעין מול המשטרה. המידע מועבר מהאגף למשטרת ישראל משנת 2007¹³. האישור האחרון שהביקורת מצאה בפרוטוקולים של הוועדה הוא משנת 2009. כלומר, עברו מעל 5 שנים והמידע עדיין מועבר למשטרה.

16. כיום לא מוגדר במשרד על מי מוטלת האחריות על הפסקת העברת המידע.

◆ האם מדובר באחריות היחידה מקבלת המידע או לחלופין באחריות מוסר המידע?

◆ האם מדובר באחריות מנהל המאגר / יחידת המיחשוב / הוועדה וכו'.

◆ נציין כי גם בטיטות של הנהלים שהועברו לביקורת - אין כלל התייחסות לנושא זה.

מעקב ובקרה

17. ביחידות שנבדקו (רשות התאגידים, רישום והסדר מקרקעין, מינהלת היחידות המקצועיות, רשות הפטנטים) נמצא כי אין גורם ביחידה הבודק האם מופסקת העברתו של מידע היוצא מתוך היחידה לגורמים אחרים.

תגובת רשות התאגידים

"ברשות התאגידים מתנהל מעקב אחר לוחות הזמנים לחידוש האישורים להעברת מידע (בלשכה המשפטית) ואגב כך, ישנה התייחסות לשאלת המשך העברת המידע. יצוין כי התעוררה אצלנו שאלה לגבי כיצד נכון לנהוג במצב שבו הגוף פנה לחידוש האישור, אין מניעה מבחינת הגוף הציבורי מוסר המידע להמשך העברת המידע, אולם ישנו עיכוב בחידוש תוקף האישור בשל גורמים שאינם תלויים בגוף המבקש (דוגמת עיכוב במועד לדיון בוועדה, עיכוב בהעברת טופס ההסכמה לאחר אישור הוועדה (טופס ב') וכד'). מוצע לשקול התייחסות לשאלה זו במסגרת הנהל האמור בהמלצות".

¹³ לפי נתונים שהועברו מאגף המיחשוב 12.7.15 (נציין כי הביקורת מצאה פרוטוקול משנת 2009 המתיר את העברת המידע. אך, כאמור חלפו מעל 5 שנים ולא נמצא אישור בתוק).

18. נציין כי בכל היחידות שנבדקו (למעט ברשות התאגידים¹⁴) לא מנוהלת רשימה מסודרת של הגופים מהם מועבר מידע וגופים אליהם מועבר מידע כולל התאריכים שאושרו בוועדה.

הביקורת התרשמה שקיימת בעיה בעיקר במועזי סיום העברת המידע:

- אין גורם מתוך היחידה שבדוק שהופסקה והעברת המידע.
- היחידה אינה מנהלת מעקב האם האישור להעברת מידע אליהן בתוקף, ולאילו יחידות וגורמים ציבוריים אליהן היא מעבירה מידע - פג התוקף של העברת המידע!
- התאריך האמיתי בו מועבר המידע אינו מידע אצל מנהל המאגר. כך, שגם אם היה בודק את העברת המידע וסיומה - אין בידינו את התאריך הנכון.

המלצות

א. מנהלי המאגר שמונו מכח חוק הגנת הפרטיות ע"י המנכ"ל/ית של הגוף הציבורי, הן של הגוף מקבל המידע והן של הגוף מוסר המידע אחראים על הבזיקה שהמידע מופסק להיות מועבר בתום התקופה.

לכן, על מנהלי המאגרים במשרד - להיות אחראים על בדיקת הפסקת העברת / קבלת מידע בהתאם לחוק הגנת הפרטיות.

ב. מומלץ שתאופיין מערכת ממוחשבת אשר תהיה וילווטית לכל המשרד אך, לכל יחידה תהיה הרשאה רק ליחידה עצמה. המערכת תכלול תזכורות על-מנת לסייע למנהלי המאגרים לעקוב אחר התקופות בהן אושרה העברת מידע.

עד אפיון תוכנה, על היחידות לדאוג להכין רשימה של כל המאגרים שברשותן וכל העברות המידע מהן ואליהן לרבות תוקף העברות המידע.

ג. מומלץ כי אגף המיחשוב יעביר למנהל המאגר את מועזי התחלת העברת המידע ולפי התקופה המבוקשת יבדוק מנהל המאגר מתי יש להפסיק העברתו.

¹⁴ "מעבר לטבלת הגופים המפורסמת באתר רשות התאגידים בהתאם לסעיף 7(ו) לתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזק מידע ושמיירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים) תשמ"ו - 1986, מנוהלת רשימה על ידי המנמ"ר של הרשות של הגופים שמהם מועבר מידע וגופים אליהם מועבר מידע (לרבות העברות מידע שלא לפי חוק הגנת הפרטיות). הרשימה מעודכנת מעת לעת, תוך תיאום עם הלשכה המשפטית ברשות ומתוייקת בתיקייה ייעודית בדוקסנטר של לשכת ראש רשות התאגידים, הנגישה לכל מנהלי המאגרים המיועדים".

ד. מומלץ כי יקובע בנוהל עבודה - שבאחריות: מנהל מאגר המידע של כל יחידה לבדוק נחיצות חידוש העברת המידע עם הגוף השני כתצי שנה טרם תונו התקופה עליה סוכס ואושר בוועדה.

- ◆ אם מוחלט שאין צורך להמשיך בהעברת המידע - באחריות מנהל המאגר לוודא כי ההעברה הופסקה!
- ◆ אם מוחלט כי יש צורך לחדש את העברת המידע - באחריות מנהל המאגר להתחיל את ההליך בהתאם להוראות החוק והתקנות.

תגובת רמו"ט

"המלצות הזיוח בנושא מניעת המשך העברת מידע ללא אישור והפסקת העברת המידע חשובות ביותר, ועשויות למנוע תקלות זליגת מידע עקב המשך הזרמת מידע למי שאינו מורשה לקבלו".

הוועדה המשרדית להעברת מידע בין גופים ציבוריים

- ◆ בהתאם להוראות החוק במשרד קיימות וועדה בראשות המנכ"לית.
 - ◆ חברי הוועדה - לפי כתב המינוי מהתאריך 17.6.12:
- מנכ"לית המשרד - יו"ר, היועצת המשפטית למשרד, מנהל אגף מערכות מידע, מנהל אגף ביטחון
- ◆ מועדי התכנסות הוועדה אינם קבועים (לפחות פעם בשנה או כאשר יש בקשה דחופה).
19. בפועל נמצא כי בשנים 2009-2014 התכנסה הוועדה 1-4 פעמים בשנה¹⁵.

נהלי עבודה

20. נכון ליום כתיבת הדוח (מאי 2015) אין נהלים הנוגעים להעברות מידע אך, קיימות שתי טיוטות נהלים.
- נוהל ניהול מאגרי מידע - טיוטה מהתאריך 21.9.14. הטיוטה הועברה למנכ"לית והופצה להערות אגפי המשרד. רמו"ט ורשות התאגידים העבירו הערותיהם וכעת על הוועדה בשיתוף עם אגף מערכות מידע לבחון אותן.
 - נוהל העברת מידע בין גופים ציבוריים - טיוטה לא סופית.
21. הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מהתאריך 16.3.06 קובעת בין השאר כי "תפקידה של הוועדה הוא כפול:
- ראשית, בחינה של בקשות למסירת מידע מאת הגוף הציבורי וכן בקשות לקבלת מידע של הגוף הציבורי מאת גוף ציבורי אחר.
- שנית, קביעת הוראות לעניין הגישה למאגרי המידע שבמשרד הגוף הציבורי, אשר יבטיחו את השמירה על המידע המצוי במאגרים". ההנחיה מפרטת כי על הוועדה לקבוע קריטריונים בנוגע לכל מאגר מידע המצוי ברשות הגוף הציבורי ובין השאר עליה לקבל דיווח תקופתי על אופן יישום הוראותיה.

¹⁵ 2009-אחת, 2010-ארבע, 2011-שתיים, 2012-ארבע, 2013 - שלוש, 2014-אחת

ת.ד. 2350, ירושלים 910220 טלפון 02-5425550 פקס 02-5425516

הביקורת התרשמה כי הוועדה אכן ממלאת את תפקידה הראשון. הוועדה בוחנת כי המידע המבוקש אכן נדרש וכי מובטח שהגישה למידע תהיה מצומצמת ומפוקחת.

עם זאת, לגבי תפקידה השני של הוועדה: הביקורת התרשמה כי אינו מיושם במלואו - רק לאחרונה הוכנו טיוטות נהלים בנוגע לטיפול במאגרי המידע של משרד. נציין כי עדיין לא הושלמו כל הנהלים. כמו-כן, אין כיום דיווח תקופתי של אופן יישום הוראות הוועדה המועבר לוועדה.

תגובת הלשכה המשפטית

"נכון להיום, גורם הלשכה המשפטית משמש הן יועמי"ש הוועדה והן כמרכז הוועדה. אנו סבורים כי נכון שיהיה גורם נפרד שירכז את פעילות הוועדה, בעוד שהלשכה המשפטית תעסוק במתן ייעוץ משפטי. ייתכן כי הגורם המתאים לכך יהיה אותו גורם אשר יהא אחראי במשרד על נושא חלות הוראות חוק הגנת הפרטיות בנוגע למאגרי מידע, כפי שנכתב בסעיף א' להמלצות המרכזיות בטיטת הדוח. לעניין זהות הגורם, נציין כי רצוי שיהיה נציג הנהלת המשרד בעל תפקיד אינטגרטיבי ולא בעל תפקיד מקצועי מובהק".

מעקב ובקרה

22. אין בדיקה ולא מבוצעים מעקב ובקרה של הוועדה ואו של אגף מערכות מידע ואו באגף בכיר חירום, ביטחון, מידע וסייבר (אשר אחראים על אבטחת מידע) על העברות המידע שאושרו בוועדה בהתאם לתאריכים שאושרו. לא נבדק האם המידע עבר והאם הגיע מועד הפסקת העברת המידע מתוך המשרד.

תגובת הלשכה המשפטית

"בסעיף זה נרשם כי נדרש גורם שיבצע מעקב ובקרה אחר קיום החלטות הוועדה. נכתב כי הגורם יוכל להיות הוועדה עצמה / אגף הביטחון / אגף מערכות מידע. לעניין זה נעיר כי לשיטתנו, הוועדה היא הגורם המחליט אך אינה הגורם המבצע, לכן לא נכון שתהיה גורם מבקר אחר ביצוע החלטות שקיבלה. ייתכן שהגורם המתאים גם לעניין זה יהא אותו גורם מתכלל אליו כיוון סעיף א' להמלצות המרכזיות".

23. לוועדה אין מערכת ממוחשבת תומכת, אשר בה מנוהלות כל הבקשות.

מערכת כאמור אינה קיימת גם באגפים ומערכות מידע ואו באגף בכיר חירום, ביטחון, מידע וסייבר (אשר אחראים על אבטחת מידע).

לרישום והסדר מקרקעין. טרם הועלו לדיון בוועדה באפריל 2015. כלומר, עברה יותר מחצי שנה.

עִיכוּבֵיטוּ בלוחות הזמנים מצד המשרד מציגים אותו באור שלילי מול משרדי הממשלה וכן, עלולים לפגוע בטיב השירות לציבור.

◆ בקשת הלמ"ס להעברת מידע מהיחידות המקצועיות, הסיבות לעיכובים:

- א. עיכוב של כ- 4.5 חודשים: מיום העברה לאישור הוועדה ועד אישור בפועל.
- ב. עיכוב של חודשים רבים מיום אישור הוועדה עד העברה בפועל של המידע: הוועדה אישרה העברת המידע בתאריך 19.11.13 אך, בפועל - שנה ושבעה חודשים אח"כ (נכון לתאריך 29.6.15) לא מועבר מידע מהיחידות המקצועיות ללמ"ס¹⁹. (כנראה עיכוב של 4 חודשים במשרד ולאחר מכן עיכוב מטעם הלמ"ס).

תגובת הלשכה המשפטית

"עיכובים בתהליך - לעניין זה יוער כי במסגרת גיבוש עמדות הוועדה ביחס לבקשה שהוגשה, לעיתים קרובות נדרשים חברי הוועדה לקבלת הבהרות ובמידת הצורך לקיום ישיבות עם גורמים מהמשרד המבקש. באופן טבעי הדבר תלוי במספר גורמים. כך למשל, בקשה לקבלת הבהרות ממשרד הכלכלה ביחס לבקשה שהגיש משרד הכלכלה לקבלת מידע מרשות התאגידים, נשלחה בתאריך 30.4.15, ונענתה על ידי הגורם המבקש בתאריך 17.6.15 כחודש וחצי לאחר משלוח הבקשה".

27. קיימות בקשות להעברת מאגרי מידע בשלמותם, אשר הוגשו לפני כשנתיים וטרם ניתן להן אישור. נציין כי לגבי העברת מאגרי מידע בשלמותם נדרשה חוות דעת משפטית אשר נדונה במחלקת ייעוץ וחקיקה²⁰ אך, נכון ליום כתיבת הדוח (11.2015) הנושא עדיין ממתין להכרעה.

תגובת מחלקת ייעוץ וחקיקה (חקיקה)

"מדובר בסוגייה מורכבת ובעלת השלכות רוחב, אשר בימים אלה אנו פועלים בסיוע מתמחה להשלמת הבחינה הדרושה לצורך הכרעה בה".

¹⁹ לפי מנמ"רית יחידות מקצועיות (תשובה 29.6.15) - "יתהליך להפקת הנתונים והעברת לכספת הלמ"ס הוגדר על ידנו ב- 3.2014. למ"ס התעכבו בבדיקת התהליך. ב-23.6.15 העבירו בקשה לסיוע בגישה לכספת שהוגדרה בתהילה, במידה ויפתר הגישה לכספת התהליך מוכן להעברה".

²⁰ דיון אצל הגבי אורית קורן בתאריך 19.2.14 (מדובר בבקשות לביצוע חיפוש הפוך במאגרי רשות התאגידים).

המלצות

- א. מומלץ לבדוק נחיצות התכנסות הוועדה במועדים תכופים יותר.
- ככל שיאושרו בקשות במהירות רבה יותר הדבר יסייע בין השאר להפחתת הנטל הבירוקרטי.
- ב. לצורך ייעול עבודת הוועדה יש לשקול קביעת סדרי וועדה חדשים הכוללים - פגישות של וועדת משנה אשר דנה בבקשות טרם העלאתם לאישור הוועדה בראשות המנכ"לית.
- ג. מומלץ כי לוועדה תהיה מערכת ייעודית לניהול הבקשות והאישורים של כל משרד המשפטים. על המערכת לכלול תזכורות. (יש לשקול כי המערכת הממוחשבת תהיה גם באגף המיחשוב ו/או אצל האחראי על אבטחת המידע).

תגובת רמו"ט

- "לגבי היעדרה של מערכת ממוחשבת תומכת בעבודת ועדת העברת המידע, גם בנושא זה מומלץ להתעדכן בעבודת הוועדה במטוה התקשוב, אשר חלק מהמלצותיה הן פיתוח מערכת כזו לכלל הממשלה".
- ד. מומלץ על כתיבת נוהל עבודה הכולל סדרי עבודה מרגע אישור הוועדה ועד להעברת המידע בפועל. הנוהל יכול לוחות זמנים לביצוע וכן יידוע הגורמים הרלוונטים עד להעברת המידע בפועל.
- ה. יש להשלים את כתיבת נהלי הוועדה, את הקריטריונים שיקבעו על ידי הוועדה ולדרוש העברת דיווח תקופתי של אופן יישום החלטות הוועדה.
- ו. יש לבדוק מדוע מתעכבות בקשות. הביקורת סבורה כי ברגע שהוועדה תעקוב אחר יישום הוראותיה - ימנעו עיכובים רבים.

תגובת מחלקת יעוץ וחקיקה (חקיקה)

"בראשית טיוטת הדוח נזכר הצוות לשיפור העברת מידע בין משרדים ויחידות סמך, שהוקם מכוח החלטת ממשלה שמספרה 2097, מיום 10.10.14... חלק ניכר מן הבעיות שטיוטת הדוח כוללת המלצות בעניינן במישור המשרדי, נדונות בצוות בראיה כלל ממשלתית ומוצע לתת להן פתרונות מתאימים (כדוגמת אפיון מערכת ממוחשבת גנרית שתשרת את עבודת הוועדות להעברת מידע, סטנדרטים ונהלים לפעילות הוועדות, לרבות זמני מענה ודרכי בקרה על פעילותן ועוד). מוצע לשקול להמתין לסיום עבודת הצוות, לפחות ביחס לחלק מן הסוגיות, על מנת למנוע השקעת משאבים משרדית באפיון פתרונות לסוגיות שעתידי להינתן להן מענה כלל ממשלתי מערכתית".

הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע

טלפון 02-5425550 פקס 02-5425516

ת.ד. 2350, ירושלים 910220

כללי: באוגוסט 2011 הוכן דוח על תפקוד הרשות למשפט וטכנולוגיה מטעם אגף הביקורת. הדוח בדק את תפקוד הרשות ללא התמקדות בנושא העברות מידע בין גופים ציבוריים ופעילות הרשם בנושא. נציין כי ביקורת זו לא בדקה את תפקוד הרשם אלא רק נושאים הרלוונטיים להעברת מידע בין גופים ציבוריים.

הוראות חוק הגנת הפרטיות קובעות בסעיף 23:

"גוף ציבורי המקבל דרך קבע מידע בהתאם לסעיף 23ג, והמידע נאגר במאגר מידע, יודיע על כך...." תקנות הגנת הפרטיות קובעות כי הדיווח לרשם מאגרי מידע יבוצע בטופס ג'²¹.

28. נמצא כי בידי רמ"ט אין מידע בנוגע להעברות המבוצעות דרך קבע בין משרדי הממשלה, לרבות משרד המשפטים (כנדרש בחוק הגנת הפרטיות והתקנות) למעט מידע אשר הועבר אליהם מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (כלומר, אין בידי רמ"ט טפסי ג' של כל משרדי הממשלה למעט של הלמ"ס).

נציין כי גם מבקר המדינה העיר בדוח שנתי 62 כי "במועד סיום הביקורת, ספטמבר 2011, לא היתה בידי רמ"ט תמונת מצב מלאה בנוגע לכלל מאגרי המידע המנוהלים על ידי הגופים הציבוריים ובנוגע להעברות המידע המתבצעות ביניהם דרך קבע".
למרות שעברו כ-4 שנים ממועד סיום דוח מבקר המדינה - טרם תוקן הליקוי.

29. חוק הגנת הפרטיות מקנה לרשם מאגרי המידע סמכויות פיקוח.

בתשובתה לדוח מבקר המדינה הנוכח לעיל, ציינה רמ"ט כי "תפקידה הוא לפקח על אופן העברת המידע בין גופים ציבוריים, במצבים שהיא אכן מתקיימת: לפקח שהיא נעשית כחוק, במידה שאינה עולה על הנדרש ותוך שמירה על עקרונות אבטחת מידע." "

כיום, לא מבוצעת ביקורת ובקרה יזומה מטעם רמ"ט על העברות מידע בין גופים ציבוריים למעט בקורות נקודתיות.

תגובת רמ"ט לעניין סעיפים 28-29 לעיל:

במחלקת רישוי ופיקוח מינהלי ברמ"ט מתבצעת כעת תוכנית עבודה תלת שנתית (שנה ראשונה - משרדי ממשלה, שנה שנייה - רשויות מקומיות ושנה שלישית - גופים ציבוריים). במסגרתה בין השאר, עולה לאוויר בטוף שנה זו טופס מקוון להגשת דיווחים כאמור וכן תהיה בקרו מקוונת מטעם רמ"ט על חריגים ובירור במסגרת תיקי פיקוח בהתאם לממצאים. כמו-כן, בכוונת רמ"ט לבצע ימי עיון לנציגי גופים ציבוריים על מנת להדריך

²¹ תקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), התשמ"ו-1986 סעיף 7(ג) הודעה לרשם מאת גוף ציבורי המקבל דרך קבע מידע בהתאם לסעיף 23ג לחוק והמידע נאגר במאגר מידע, תיערך לפי טופס ג' בתוספת.

אותם כיצד לקיים את הוראות החוק ולהעלות מוזענות לכלל החובות מכח חוק הגנת הפרטיות".

30. אכיפה: לביקורת הועברו נהלי עבודה בנושאים הקשורים לניהול מאגרי מידע והעברות מידע. לשאלת הביקורת, נמסר כי אין אכיפה יזומה באופן רוחבי מטעם רמו"ט, בנוגע ליישום נהלי העבודה שהוצאו מטעמים. אך, במקרים שמבוצעת בדיקה על תיק מסויים - פועלים לאכיפת הנהלים.

31. בעקבות הסקר שביצעה הביקורת, עלתה שאלה בנוגע לחלות הוראות חוק הגנת הפרטיות ביחידת קנו"ט איו"ש ובשטחים. בתגובה לביקורת נמסר כי עתידים להתקיים ברמו"ט דיונים בנושא.

טפסים

תקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), תשמ"ו-1986 מפרטות את סדרי העברת המידע בין גופים ציבוריים וקובעות בין השאר שלושה טפסים אשר יש למלא בנוגע למידע המועבר בין גופים ציבוריים.

32. אין הקפדה במשרד על מילוי תאריכים בטפסים המוגשים לוועדה המשרדית:

◆ נמצאו טפסים של יחידות מנוך המשרד אשר בהם לא מולאו התאריכים לגביהם מבוקשת העברת המידע. (לדוגמא - בקשה של ייעוץ וחקיקה מרשות התאגידים, בקשה של הפרקליטות האזרחית מרשות התאגידים).

* נציין כי עקב העובדה שאין תאריכים בחלק מהבקשות - הביקורת לא יכלה לבדוק מה התאריכים עליהם סוכם שיועבר המידע.

◆ כמו-כן, לא ממולא תאריך מילוי הטפסים (ע"מ להשוות לתאריך האישור בוועדה). ללא תאריכים לא ניתן לדעת מתי הוגשה הבקשה.

33. נציין לחיוב כי המשרד מקפיד להוציא "טופס ב' " בעת אישור מטעמו של העברת מידע.

34. המשרד לא מעביר לרשות למשפט וטכנולוגיה מידע בדבר העברות קבע שהוא מבצע לגופים ציבוריים אחרים באמצעות טופס ג' .